

GENEZING VAN BESCHADIGDE EMOTIES

Genezing DAVID A.
SEAMANDS
van beschadigde **emoties**

GENEZING VAN BESCHADIGDE EMOTIES

Copyright © 1981: Scripture Press, Victor Books, U.S.A.

Originele titel: Healing for damaged emotions

Copyright © 1983 Nederlandse vertaling: Gideon

Vertaling: J.H. Cornelder

Omslagontwerp: David Sörensen

12e druk: februari 2013

Uitgave: Gideon, Hoornaar, Nederland

ISBN 978-90-6067-235-8

NUR 707

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd
en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie,
microfilm of op welke andere wijze ook, zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.
No part of this work may be reproduced in any form by print,
photoprint, microfilm or any other means without written
permission of the publisher.

INHOUD

- Voorwoord 7
1. Beschadigde emoties 11
 2. Schuld, genade en het innen van schuld 29
 3. De gewonde genezer 43
 4. Satans dodelijkste wapen 53
 5. De genezing van ons beschadigde gevoel van eigenwaarde (1) 63
 6. De genezing van ons beschadigde gevoel van eigenwaarde (2) 75
 7. Symptomen van perfectionisme 85
 8. Het proces van genezing van perfectionisme 97
 9. Het superzelf of het ware zelf 111
 10. Mythe en waarheid over depressie 121
 11. Omgaan met depressie 131
 12. Geheelde helpers 143

VOORWOORD

Al vroeg in mijn pastorale werk ontdekte ik dat ik er niet in slaagde om twee groepen mensen te helpen. Hun problemen werden niet opgelost door de prediking van het Woord, de vervulling met de Heilige Geest, het gebed of de sacramenten.

Ik zag dat de ene groep in de richting van een verlies aan vertrouwen in Gods kracht werd gedreven. Hoewel ze wanhopig baden, leken hun gebeden over hun persoonlijke problemen niet te worden verhoord. Ze deden alles wat van een christen mag worden verwacht, maar zonder resultaat. Zij speelden voortdurend de oude plaat van hun nederlagen, en de naald bleef steken in de groef van voorspelbare emotionele patronen. Ze gingen door met bidden en belijden, maar raakten steeds dieper in de desillusie en wanhoop.

Ik zag de andere groep steeds meer in de richting van oneerlijkheid en onoprechtheid afdrijven. Deze mensen verdrongen hun innerlijke gevoelens en weigerden aan zichzelf toe te geven dat er een ernstig probleem was, want 'christenen kunnen zulke problemen niet hebben'. Ze verborgen hun problemen onder een laag bijbelteksten, theologische termen en onrealistische, vrome clichés.

De problemen waren er niettemin, maar ze gingen ondergronds, om later in allerlei vormen weer op te duiken: als ziekten, excentrieke eigenaardigheden, verschrikkelijk ongelukkige huwelijken en soms zelfs in de vorm van de emotionele verwoesting van hun kinderen.

Terwijl dit alles ontdekte, liet God me zien dat de gewone pastorale zorg zulke problemen nooit kan oplossen. En Hij be-

gon mij in staat te stellen mijn hart te openen voor een persoonlijke ontdekking van mijzelf, waardoor ik nieuwe diepten van genezende liefde ging ervaren in mijn huwelijk, mijn gezin en in mijn relatie met enkele intieme vrienden.

Vervolgens leidde God mij ertoe mijn pastorale werk uit te breiden met een speciale zorg en voorbede voor beschadigde emoties en nog niet genezen herinneringen.

In de twintig jaar dat ik nu al over dit onderwerp preek, lezingen geef, pastoraal werk doe en geluidscassettes verspreid, heb ik getuigenissen gehoord van duizenden christenen die vroeger in de nederlaag leefden, maar nu een bevrijding hebben ervaren van emotionele problemen en genezen zijn van verlamdende herinneringen aan gebeurtenissen in het verleden.

In dit boek zult u enkele van deze mensen ontmoeten. U zult lezen over houdingen en gevoelens die u, of iemand die u lief is, maar al te vertrouwd zijn.

Alle mensen in dit boek zijn echt; hun verhalen zijn met hun uitdrukkelijke toestemming gebruikt. De namen en situaties zijn veranderd, zodat zij niet herkenbaar zijn.

Als het soms lijkt dat het over uw eigen leven gaat, is dat geen toeval. Want de meeste mensen hebben dezelfde noden en verlangens.

Ik bid dat deze hoofdstukken u van dienst zullen zijn in het ontdekken van Gods wegen voor het herstel van beschadigde emoties en voor het veranderen van lamgeslagen christenen in geheelde helpers.

*David A. Seamands
The Methodist Parsonage
Wilmore, Kentucky*

Daar wij nu een grote hogepriester hebben, die de hemelen is doorgegaan, Jezus, de Zoon van God, laten wij aan die belijdenis vasthouden. Want wij hebben geen hogepriester, die niet kan medevoelen met onze zwakheden, maar een, die in alle dingen op gelijke wijze (als wij) is verzocht geweest, doch zonder te zondigen. Laten wij daarom met vrijmoedigheid toegaan tot de troon der genade, opdat wij barmhartigheid ontvangen en genade vinden om hulp te verkrijgen te gelegener tijd.

Tijdens zijn dagen in het vlees heeft Hij gebeden en smekingen onder sterk geroep en tranen geofferd aan Hem, die Hem uit de dood kon redden, en Hij is verhoord uit zijn angst, en zo heeft Hij, hoewel Hij de Zoon was, de gehoorzaamheid geleerd uit hetgeen Hij heeft geleden, en toen Hij het einde had bereikt, is Hij voor allen, die Hem gehoorzamen, een oorzaak van eeuwig heil geworden.

HEBREEËN 4:14-16; 5:7-9

Hij heeft onze zwakheden op zich genomen.

MATTEÛS 8:17

Evenzo komt de Geest onze zwakheid te hulp; want wij weten niet wat wij bidden zullen naar behoren, maar de Geest zelf pleit voor ons met onuitsprekelijke verzuchtingen... naar de wil van God.

ROMEINEN 8:26-27

BESCHADIGDE EMOTIES

Op een zondagavond in 1966 hield ik een preek met als titel 'De Heilige Geest en de genezing van uw beschadigde emoties.' Het was mijn eerste stap op dit gebied en ik was er diep van overtuigd dat God me deze boodschap had gegeven, anders zou ik nooit de moed hebben opgebracht over dit onderwerp te preken. Wat ik die avond zei over de genezing van herinneringen en van beschadigde emoties is nu al oude koek. U kunt er in tal van boeken over lezen. Maar toen was het niet oud.

Ik wilde net aan mijn preek beginnen, toen mijn oog viel op de oude dr. Smith. Deze man heeft in mijn jonge jaren een belangrijke rol gespeeld. Toen mijn vrouw, Helen, en ik hoorden dat we deze gemeente hadden toegewezen gekregen, kwamen ons een paar oudere gezichten voor de geest die ons ontzag inboezemden. Dr. Smith was er een van, want ik vroeg me af hoe ik ooit als predikant iets voor hem zou kunnen betekenen. Toen ik jong was, had hij mij met zijn preken de stuipen op het lijf gejaagd, en ik voelde me bij hem nog steeds bepaald niet op mijn gemak.

Toen ik hem die avond in de kerk zag zitten, was het of ik een zware last op me voelde komen. Zo goed en zo kwaad als dat ging, heb ik toch de boodschap doorgegeven waarvan ik de overtuiging had dat God mij die had gegeven. Na de dienst bleef dr. Smith op zijn plaats zitten, terwijl we doorgingen met persoonlijke voorbede voor mensen die naar voren waren gekomen. Terwijl ik voor de mensen bad, was er ergens in mijn achterhoofd ook een gebed dat hij weg zou gaan. Maar dat gebeurde niet. Ten slotte kwam ook hij naar voren; en op zijn ei-

gen onnavolgbaar strenge manier zei hij: 'David, kan ik je onder vier ogen spreken in je studeerkamer?'

Alle beelden uit het verleden kwamen naar boven en het jongetje in mij volgde de oude man. Toen ik in mijn kamer ging zitten, voelde ik mij zoals Mozes zich gevoeld moet hebben bij de brandende braamstruik. Maar ik had me in hem vergist – ik had geen rekening gehouden met de mogelijkheid dat hij zou veranderen. Ik had hem vastgepind op hoe hij op zeker moment was, en hem niet laten groeien.

Zeer vriendelijk zei dr. Smith tegen me: 'David, ik heb nog nooit zo'n preek gehoord, maar ik wil je iets vertellen.' Zijn ogen werden vochtig. Hij was al jarenlang een bekend evangelist en prediker en had duizenden voor Christus gewonnen. Hij was werkelijk een groot man, maar terugblikkend op zijn eigen bediening zei hij: 'Weet je, er was altijd een groep mensen die ik niet kon helpen. Ze waren oprecht. Ik geloof dat velen van hen met de Geest vervuld waren. Maar ze hadden problemen. Ze kwamen ermee naar mij toe en ik probeerde hen te helpen. Maar wat ik ook adviseerde, hoezeer ik de Bijbel citeerde en met ze bad, toch kwam er voor hen geen blijvende bevrijding.'

Toen zei hij: 'Ik heb me in mijn bediening altijd schuldig gevoeld, David. Maar ik geloof dat je op het goede spoor zit. Werk eraan verder, ontwikkel dit. Blijf er alsjeblieft over preken, want ik geloof dat jij het antwoord gevonden hebt op wat ik heb gezocht.'

Toen hij opstond, waren *mijn* ogen vochtig. Ik zei: 'Dank u, dr. Smith.' Maar bovenal zei ik in stilte: 'Dank U, God, voor uw bevestiging via deze man.'

HET PROBLEEM

In de afgelopen vijftien jaar zijn er cassettes met dergelijke preken over de hele wereld verstuurd, en door vele brieven en getuigenissen is mijn geloof versterkt dat er problemen van een ander niveau zijn waarvoor een speciaal gebed en een dieper genezingswerk van de Geest nodig zijn. Ergens tussen onze

zonden aan de ene en onze ziekten aan de andere kant ligt een gebied dat de Schrift 'onze zwakheden' noemt.

We kunnen dit verduidelijken met een voorbeeld uit de natuur. Als u het westen van Amerika bezoekt, kunt u die prachtige reusachtige sequoia- en roodhoutbomen zien. In de meeste parken is er wel een grote omgekapte boom waarvan aan de hand van de ringen de ontwikkelingsgeschiedenis van jaar tot jaar valt af te lezen. Hier is er een ring uit een jaar van onvoorstelbare droogte. Daar een paar ringen uit jaren dat er te veel regen was. Hier werd de boom getroffen door de bliksem. Daar zijn een paar jaren van normale groei. Deze ring is van het jaar dat een bosbrand de boom bijna verbrandde. Hier is er een van ziekte. Dit alles is terug te vinden in het hart van de boom, en vormt de autobiografie van zijn groei.

En zo is het ook met ons. Vlak onder de beschermende bast, het verbergende, beschermende masker, bevinden zich de ringen van ons leven.

Er zijn littekens, schrijnende pijnen... zoals bij iemand die als klein jongetje op Sinterklaas voor dag en dauw naar beneden rende en in zijn schoen alleen maar een steen vond, als straf voor een kleinigheid, iets ondeugends dat hij had gedaan. Dit is aan hem blijven knagen, en is de verklaring voor allerlei relatieproblemen.

Hier zien we een tragische vlek die het hele leven besmeurd heeft... omdat jaren geleden een grotere broer in de schuur, op de hooistapel, of in het bos zijn kleine zusje inwijdde in de geheimen – nee, de ellende van de seks.

En hier zien we de druk die een pijnlijke, weggedrongen herinnering op een kind uitoefent... de herinnering aan een vader die alcoholist was en in een dronken bui moeder wilde vermoorden, en hoe het kind toen zelf een mes pakte... Zulke littekens zijn al zo lang in pijn begraven dat ze verdriet en woede kunnen veroorzaken die we van onszelf niet kunnen begrijpen. En deze littekens worden niet geheeld door de bekering en de heiliging, of door gewoon gebed.

In de ringen van onze gedachten en gevoelens ligt het alle-

maal vast; de herinneringen zijn opgeslagen en nog springlevend. Op een heel directe en diepe wijze oefenen ze invloed uit op onze opvattingen, onze gevoelens, onze relaties. Ze bepalen onze kijk op het leven en op God, op anderen en ook op onszelf.

Wij hebben als predikers vaak ten onrechte bij de mensen de verwachting gewekt dat de nieuwe geboorte en de vervulling met de Heilige Geest automatisch de oplossing geven voor deze emotionele problemen. Maar dat is gewoon niet waar. Een grote crisiservaring met Jezus Christus, hoe belangrijk en van eeuwige betekenis die ook moge zijn, is niet de automatische garantie voor onze geestelijke gezondheid. Het is niet een instant geneeswijze voor persoonlijkheidsproblemen.

Het is nodig dat we dit goed inzien, opdat we begrip kunnen hebben voor onszelf en de Heilige Geest de ruimte kunnen geven met zijn speciale genezing te komen in onze pijnen en wonden. We hebben dit inzicht ook nodig om anderen te begrijpen, zodat we niet te gauw klaarstaan met ons oordeel, maar geduld kunnen opbrengen voor hun verwarrende en tegenstrijdige gedrag. Dan zullen we onze medechristenen niet zo gauw kritiseren en veroordelen. Het zijn geen huichelaars, bedriegers of slappingen. Het zijn mensen zoals u en ik, met wonden en pijn waardoor ze verkeerd 'geprogrammeerd' zijn, en dat verklaart veel van hun gedrag.

Als we begrijpen dat de verlossing en wedergeboorte ons niet ogenblikkelijk emotioneel gezond maken, geeft dat ons een belangrijk inzicht in de leer van de heiliging. Op basis van alleen het gedrag van iemand kunnen we nooit afmeten hoe 'christelijk' of 'geestelijk' hij is.

Is het dan niet waar dat men de mensen aan hun vruchten zal kennen (Mat. 7:16)? Jawel, maar het is ook waar dat men hen aan hun wortels zal begrijpen, en dat we niet mogen oordelen. Jan geeft de indruk als christen geestelijker te zijn en zich verantwoordelijker te gedragen dan Wim. Maar als we de wortels van Jan in aanmerking nemen, en de goede voedingsbodem waarop hij kon opgroeien, is Wim in vergelijking met hem

misschien wel een heilige. Het kan heel goed zijn dat Wim veel meer verandering heeft ondergaan in het proces waarin wij gelijkvormig worden gemaakt aan het beeld van Jezus Christus dan Jan. Het is erg verkeerd en onchristelijk om de mensen te beoordelen op een oppervlakkige manier!

Misschien wilt u tegenwerpen: 'Wat doet u nu? Slecht gedrag goedpraten? Ontkent u de kracht van de Heilige Geest om ons van onze innerlijke problemen te genezen? Wilt u de mensen een excuus geven voor hun onverantwoordelijk gedrag, zodat ze de schuld voor hun fouten en falen kunnen afschuiven op het leven, hun opvoeding, hun ouders, onderwijzers of echtgenoten? In de woorden van Paulus: 'Mogen wij bij de zonde blijven, opdat de genade toeneme?' (Rom. 6:1).

Dan antwoord ik met dezelfde woorden als Paulus: 'Volstrekt niet!' Ik zeg alleen dat bepaalde delen van ons leven een speciale genezing door de Heilige Geest nodig hebben. Omdat een gewoon gebed of onze eigen wilskracht niet voldoende zijn, is er een speciaal soort begrip voor nodig; een verkeerde programmering in het verleden moet ongedaan worden gemaakt en door 'de hervorming van ons denken' vervangen. En dat heeft altijd tijd nodig.

TWEE UITERSTEN

Het verstaan van deze dingen beschermt ons tegen twee aan elkaar tegengestelde en extreme opvattingen. Sommige christenen schrijven alles toe aan de duivel. De eeuwen door is de kerk nooit over één nacht ijs gegaan voordat zij iemand als van de duivel bezeten bestempelde. Bezetenheid door demonen komt zeker wel voor. In mijn bediening gebeurt het ook dat ik meen dat iemand een boze geest heeft en mij geleid voel in de naam van Jezus deze geest uit te drijven, en ik heb hierdoor bevrijding en genezing zien plaatsvinden.

Maar alleen voorzichtige, rijpe, door de Geest vervulde christenen mogen zich ooit begeven op het terrein van het exorcisme. Ik heb heel wat tijd doorgebracht met het helpen van men-

sen die diep in de ellende waren geraakt omdat anderen hadden geprobeerd denkbeeldige demonen bij ze uit te drijven.

Het andere uiterste is het simplificatiesyndroom dat zegt: 'Lees je bijbel. Bid. Je moet geloven. Als je geestelijk op peil was, zou je dit probleem niet hebben. Dan zou je nooit gedeprimeerd zijn. Dan zou je seksuele leven onder controle en zonder problemen zijn.'

Mensen die zulke dingen zeggen, zijn ontzettend wreed. Zij leggen een extra zware last op iemand die pijn lijdt en tevergeefs heeft gestreden tegen een diepgeworteld psychisch probleem. Hij voelt zich toch al schuldig; als de mensen hem ook nog eens gaan verwijten dat hij een probleem heeft, verdubbelen ze het gewicht van zijn schuldgevoelens en wanhoop.

Misschien kent u het verhaal van de man die tijdens een vliegreis bovenop zijn voorverpakte salade een grote kakkerlak aantrof. Toen hij weer thuis was, schreef hij een verontwaardigde brief aan de president van de vliegmaatschappij. Een paar dagen later kwam er een aangetekende brief van de president. Hij stond vol verontschuldiging. 'Zoiets komt eigenlijk nooit voor, maar maakt u zich geen zorgen. Laat ik u mogen verzekeren dat het vliegtuig geheel ontsmet is. De stoelen en de gehele bekleding zijn vervangen. We hebben de stewardess die u bediende een ernstige berisping gegeven en het is zelfs mogelijk dat ze alsnog ontslagen wordt. Het is waarschijnlijk dat dit toestel door ons binnenkort wordt afgestoten. En ik vertrouw erop dat u in de toekomst toch weer met ons zult vliegen.'

De man was onder de indruk van deze brief, totdat hij iets opmerkte. Per ongeluk zat zijn eigen brief tegen de achterkant van die van de president geplakt. Onderop stond geschreven: 'Antwoorden met de standaard kakkerlakbrief.'

Dikwijls antwoorden wij mensen die lijden onder emotionele problemen met de standaard kakkerlakbrief. We geven al te simplistische oplossingen, die hen nog dieper in de wanhoop en de vertwijfeling drijven.

SYMPTOMEN

Wat zijn dan die beschadigde emoties? Een van de meest voorkomende is een diep *gevoel van onwaardigheid*, een innerlijk knagend gevoel dat zegt: 'Ik ben niets. Ik breng er nooit iets van terecht. Niemand kan ooit van me houden. Het zal mij nooit lukken.'

Wat gebeurt er nu als iemand, die dergelijke gedachten en gevoelens over zichzelf heeft, tot Christus komt? Hij gelooft in Gods liefde, aanvaardt Gods vergeving, en voelt innerlijke vrede. Maar dan breekt het plotseling in hem los: 'Het is een leugen! Geloof er maar niets van! Niet bidden!

Er is niemand die naar je luistert. Niemand geeft om je. Hoe durf je te denken dat God iemand als jou kan vergeven en liefhebben? Het is niet voor jou!

Wat is er gebeurd? De blijde boodschap van het evangelie is niet doorgedrongen tot het beschadigde innerlijke zelf, dat toch ook bereikt moet worden met het evangelie. Zijn diepe, innerlijke wonden moeten aangeraakt en genezen worden door de balsem van Gilead.

Dan is er een ander verschijnsel dat op beschadigde emoties wijst en dat ik maar het *perfectionisme-complex* noem. Dat is het innerlijke gevoel dat zegt: 'Ik doe het nooit helemaal goed. Ik kan het mijzelf, anderen en God nooit naar de zin maken.' Als je hiermee behept bent, ben je steeds maar bezig het nóg eens te proberen en word je vaak door schuldgevoelens opgejaagd en voortgedreven. 'Ik moet dit toch kunnen. Waarom kan ik dat toch niet? Ik moet beter mijn best doen.' Hij klimt altijd verder, zonder ooit aan te komen.

Wat gebeurt er met hem als hij christen wordt? Het is tragisch, maar meestal betreft hij zijn perfectionisme in zijn relatie met God, die gezien wordt als iemand die helemaal bovenaan een hoge ladder staat. 'Ik ga nu omhoog klimmen. Ik ben zijn kind, en ik wil doen wat Hij van mij wil. Niets is belangrijker.'

Hij begint te klimmen, trede voor trede, en werkt zo hard dat zijn knokkels bloeden en zijn schenen blauw zien. Eindelijk

bereikt hij de top, maar merkt dan dat God toch nog drie treden hoger zit; dus moet hij het nog een beetje harder proberen, maar altijd weer is God nóg een paar treden hoger gegaan.

Enkele jaren geleden kreeg ik een telefoontje van de vrouw van een vriend en collega van mij; ze vroeg mij te komen praten met haar man, die totaal overspannen was geraakt. Op weg naar het ziekenhuis begon ze over hem te praten. 'Ik begrijp gewoon niets van Bill. Het is net of hij een ingebouwde slavendrijver heeft die hem nooit met rust laat. Hij kan zich niet ontspannen. Hij weet nooit van ophouden. Hij is altijd overwerkt. De mensen mogen hem erg graag; ze willen hem best op allerlei manieren helpen, maar hij kan geen werk uit handen geven. Hij is al jaren zo bezig. Vroeg of laat moest hij wel instorten.'

Ik begon Bill regelmatig te bezoeken en toen hij weer in staat was om te praten, vertelde hij me over zijn ouderlijk huis en zijn jeugd. Bill had altijd een sterk verlangen gehad het zijn ouders naar de zin te maken. Hij probeerde bijvoorbeeld de goedkeuring van zijn moeder te verwerven door af en toe te helpen met tafeldekken. Maar dan kwam er altijd een opmerking als: 'Bill, de messen moeten aan de andere kant.' Als hij dan de messen goed had gelegd, was het: 'Nu liggen de vorken weer verkeerd.' Daarna was het weer iets anders. Nooit kon hij het goed doen in haar ogen. En zijn vader kon hij evenmin tevredenstellen. Had hij op zijn rapport zevens en achten, dan zei zijn vader: 'Bill, ik denk dat je de volgende keer best allemaal achten kunt halen.' De dag brak aan dat hij, door steeds harder te werken, met allemaal achten thuiskwam. Maar toen zei zijn vader: 'Ik weet zeker dat je met een beetje extra inspanning ook wel negens kunt halen.' Hij werkte met man en macht, en eindelijk had hij allemaal negens op zijn rapport. Hij was zo gelukkig – nu zouden zijn vader en moeder vast wel verschrikkelijk trots op hem zijn. Hij ging vlug naar huis, want hij kon nauwelijks wachten om hun blijde reactie op het goede nieuws te vernemen. Zijn vader keek naar zijn rapport en zei: 'Nou ja, ik ken die leraren. Die geven iedereen een negen.'

Toen Bill dominee werd, ruidde hij zijn ene vader en moe-

der in voor enkele honderden: zijn gemeente ging voor hem functioneren als zijn altijd ontevreden ouders. Hij kon het ze nooit helemaal naar de zin maken, wat hij ook probeerde. Ten slotte was hij bezweken onder het gewicht van zijn pogingen hun goedkeuring te verdienen en zichzelf te bewijzen.

Een beroemd God-is-dood-theoloog werd eens geïnterviewd. De journalist vroeg: 'Wat bedoelt u met *God*?'

'God? God is voor mij die innerlijke stem die altijd zegt: Je hebt het weer niet goed gedaan.'

Daarmee vertelde hij ons niet veel over God, maar wel een heleboel over zijn eigen, beschadigde persoonlijkheid. En ik neem aan dat zulke zieke mensen ook zieke theologie voortbrengen. Het is ongelooflijk hoeveel christenen door het perfectionisme-complex de nederlaag worden ingejaagd. En hoeveel mensen erdoor zelfs buiten het koninkrijk blijven!

Dan is er weer een ander soort beschadigde emotie, die we aan kunnen duiden als *overgevoeligheid*. Iemand die overgevoelig is, is vaak heel diep gewond. Hij zocht naar liefde en aanmoediging, maar kreeg het tegengestelde, en hij heeft vanbinnen diepe wonden. Soms ziet hij dingen die andere mensen niet zien en vaak voelt hij wat anderen niet voelen.

Op een dag liep ik op straat en zag overgevoelige Charlie aankomen. Ik besteed meestal veel aandacht aan hem, maar op dat moment had ik geen tijd. Ik zei alleen maar: 'Ha, Charlie. Hoe gaat het ermee?' en bleef doorlopen. Toen ik op kantoor terugkwam, belde een gemeentelid me op en vroeg: 'Bent u boos op Charlie?'

'Welke Charlie?'

'Nou, u weet wel, Charlie Olson.'

'Nee hoor, ik heb hem net nog gezien.' Toen begreep ik ineens dat ik Charlie minder aandacht had gegeven dan ik wegens zijn overgevoeligheid gewoonlijk doe.

Overgevoelige mensen hebben erg veel aanmoediging nodig. Je kunt ze daarvan nooit genoeg geven. Ze moeten horen dat je ze waardeert, dat ze hun werk goed doen, dat je ze graag mag. En soms lijken ze erg ongevoelig. Ze zijn vaak zo diep verwond

dat ze niet gevoelig worden, maar juist ruw en hard. Ze willen wraak, en doen anderen pijn. Hoewel ze zich daar niet zo van bewust zijn, manipuleren en domineren ze andere mensen en brengen veel innerlijke verwondingen aan. Ze gebruiken hun geld of gezag of positie of seks, of zelfs hun preken om mensen pijn te doen. Heeft dit alles ook invloed op hun geestelijke ervaring als christen? Ja, zeer zeker.

Dan zijn er nog mensen die vervuld zijn van vrees. Misschien is faalangst wel de grootste vrees van allemaal. Deze beschadigde mensen zijn zo bang dat ze het spel van het leven zullen verliezen, dat ze een eenvoudige oplossing hebben gekozen – ze beginnen er niet eens aan; het zijn toeschouwers. Ze zeggen: ‘Ik vind de regels maar niks,’ of: ‘de scheidsrechter brengt er niets van terecht.’ ‘De bal is niet rond genoeg.’ ‘Het doel staat scheef.’

Ik herinner me dat ik enkele jaren geleden in gesprek was met een verkoper van tweedehands auto’s. Toen we vanuit de showroom naar buiten keken, zagen we een man die bij allerlei auto’s tegen de banden aanschopte. Hij deed ook bij verschillende auto’s de motorkap open en klopte op de spatborden. De verkoper zuchtte diep en zei: ‘Moet je hem eens zien. Hij is een bandenschopper. Die zijn de vloek van ons bestaan. Ze komen hier heel vaak, maar kopen nooit omdat ze geen beslissing durven nemen. Moet u maar eens kijken. Hij schopt tegen de banden. Straks komt hij zeggen dat de wielen gebalanceerd moeten worden. Hij luistert naar de motor en zegt: ‘Hoorst u dat?’ Niemand hoort iets bijzonders, maar hij weet zeker dat er iets aan de motor mankeert. Er is altijd wat. Hij durft geen keuze te maken en daarom vindt hij altijd wel een uitvlucht om toch maar niet te kopen.’

Het leven is vol bandenschoppers, mensen die bang zijn om te falen, die vrezen de verkeerde beslissing te nemen. Wat gebeurt er als zij met het christelijk geloof in aanraking komen? Ze geloven dat het een enorm risico is; het geloof is erg moeilijk. Het nemen van een beslissing is een martelgang. Het geloof is helemaal niet eenvoudig. Getuigen valt ontzettend tegen. Het

ontvangen van de Heilige Geest en een volkomen overgave aan God is bijna een trauma. Alles gaat even moeizaam. De vreesachtige mensen denken altijd dat het goed met hen zou gaan, *als maar* dit of *als maar* dat. Maar omdat dit *als maar* nooit gebeurt, komen ze ook nooit waar ze wezen willen. De vreesachtige mensen zijn altijd verslagen en hebben steeds geen beslissing kunnen nemen.

Het hele gebied van de *seksualiteit* is nauw verweven met alle andere gebieden, maar moet apart genoemd worden.

Toen de apostel Paulus zijn eerste brief aan de Korintiërs schreef, behandelde hij alle denkbare menselijke problemen, en zelfs nog een paar bijna ondenkbare. Hij had het over ruzie, partijschappen, rechtszaken, onenigheden over bezit, en verschillende soorten seksuele problemen, variërend van incest tot prostitutie. Hij besprak voorechtelijke, echtelijke en buitenechtelijke relaties. Hij schreef over weduwen, echtscheiding, vegetarisch leven, dronkenschap aan de avondmaalstafel, spreken in tongen, dood en begrafenissen, het houden van collecten en nog veel meer!

Maar hij begon zijn brief met te zeggen dat hij niet besloten had iets anders onder hen te weten dan 'Jezus Christus en die gekruisigd' (1 Kor. 2:2). Dit betekent dat ons evangelie uitermate praktisch is en te maken heeft met alle aspecten van ons gewone leven. Een groot deel van deze brief van Paulus is gewijd aan seksuele problemen.

Omdat wij in het Westen zo vertrouwd zijn met losbandigheid, ontucht en een allesbeheersend streven naar bevrediging van al onze lusten, leven wij in een modern Korinte. In onze maatschappij is het voor iedereen erg moeilijk de volwassenheid te bereiken zonder schade op te lopen op seksueel gebied.

Ik denk aan tientallen mensen die in de loop der jaren bij mij om hulp zijn gekomen. Ik herinner me een vrouw die mij in haar kerk had horen preken en er 1.900 kilometer rijden voor over had om met me te komen praten. Of aan die man die mijn kantoor binnenkwam en zei dat hij elf keer rond de kerk was